

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia października 2011 r.

**Pan
Wiesław Pirożek**

Burmistrz Miasta Radymno

LRZ-4101-13-01/2011
P/11/133

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z roku 2007 Nr 231, poz. 1701 ze zm.) zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w Urzędzie Miasta Radymno kontrolę w zakresie gospodarki ściekowej gminy na obszarach nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej w latach 2009-2011 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 23 września 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia wykonanie zadań w zakresie gospodarki ściekowej na obszarach nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej.

W kontroli ustalono, że na terenie Miasta Radymno w 2009 r. zamieszkiwało 5.652 osób, w 2010 r. – 5.560 a w 2011 r. (I półrocze) – 5.555 osób, z tego – na terenach nieskanalizowanych – w 2009 r. zamieszkiwało 3.105 osób (55%), w 2010 r. i w 2011 r. (I półrocze) – 2.540 osób (46%).

1. NIK negatywnie ocenia przygotowanie Urzędu do prowadzenia gospodarki ściekowej na terenach nieskanalizowanych.

W kontroli ustalono, że żadnej komórce – spośród wymienionych w *Regulaminie organizacyjnym* Urzędu – nie przypisano realizacji zadań, wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 ze zm.) zwanej dalej *ustawą o upg*, związanych z prowadzeniem gospodarki ściekowej na terenach nieskanalizowanych. Zadania takie nie zostały przypisane konkretnym pracownikom. W *Regulaminie organizacyjnym* Urzędu i zakresach czynności pracowników zawarte były jedynie ogólne zapisy, odnoszące się do prowadzenia spraw związanych z utrzymaniem porządku i czystości. Stan realizacji zadań, dotyczących gospodarki ściekowej na obszarach nieskanalizowanych, w badanym okresie nie był przedmiotem kontroli – zarówno wewnętrznej, jak i ze strony Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Radymna – nie był też monitorowany w inny sposób.

W Urzędzie nie funkcjonował system kontroli zarządczej, do wdrożenia którego – zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) – zobowiązany był Burmistrz. Dopiero w trakcie kontroli NIK wydane zostały 2 zarządzenia, dotyczące kontroli zarządczej.

2. NIK negatywnie ocenia działania organów gminy podejmowane w celu wyegzekwowania od właścicieli nieruchomości niepodłączonych do kanalizacji lub przydomowej oczyszczalni ścieków obowiązku wyposażenia nieruchomości w zbiornik bezodpływowy oraz opróżniania tych zbiorników.

W kontroli ustalono, że Rada Miasta nie podjęła uchwały, określającej górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, co naruszało przepisy art. 6 ust. 2 *ustawy o upg*, a Burmistrz nie występował do Rady z taką inicjatywą. Uchwalenie ww. stawek było niezbędne do organizacji wywozu zastępczego dla właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na opróżnianie takich zbiorników i wywóz nieczystości. Dopiero w trakcie kontroli NIK, Burmistrz w dniu 6 września 2011 r. złożył do Rady Miasta projekt uchwały w sprawie ww. opłat.

Urząd prowadził ewidencję zbiorników bezodpływowych, w której zarejestrowane były wszystkie nieruchomości, wyposażone w takie zbiorniki. Ewidencja ta nie była jednak wykorzystywana do kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych na podstawie art. 3 ust. 3 pkt 1 *ustawy o upg*. Ilość niezagospodarowanych ścieków, tj. takich, co

do których Urząd nie miał wiedzy o sposobie ich zagospodarowania, w 2009 r. wynosiła 56.034 m³ (32,4% ogółu ścieków do zagospodarowania), w 2010 r. – 31.724 m³ (20,6%) Transportem asenizacyjnym w 2009 r. odebrano 6.676 m³ (3,9% ścieków do zagospodarowania) w 2010 r. – 6.276 m³ (4,1%).

W kontroli ustalono, że spośród 392 nieruchomości, znajdujących się na terenie Miasta Radymno, wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe – umowy na opróżnianie tych zbiorników, zawarte z ZGK Gminy Radymno (podmiotem uprawnionym do transportu nieczystości ciekłych), posiadało – w 2009 r. – dwóch właścicieli takich nieruchomości, w 2010 r. i w 2011 r. (I połowa) – trzech. Właściciele pozostałych nieruchomości nie zawarli umów na opróżnianie zbiorników.

Na podstawie informacji, uzyskanych od Zakładów, uprawnionych do świadczenia (na terenie Miasta) usług w zakresie transportu nieczystości ciekłych – ustalono, że w 2009 r. nie opróżniano zbiorników bezodpływowych u 333 właścicieli nieruchomości (85% ogółu), a w 2010 r. – u 325 właścicieli (83%). Właściciele ci nie przestrzegali obowiązku zawarcia umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych oraz nie zlecali takich usług Zakładom, uprawnionym do ich świadczenia, jednak Burmistrz nie egzekwował zawarcia takich umów i nie podejmował żadnych działań, mających na celu kontrolę częstotliwości opróżniania takich zbiorników i realizację obowiązku pozbywania się nieczystości ciekłych.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, brak takich działań naruszał przepisy art. 6 ust. 6 i 7 *ustawy o upg* oraz regulacje w tym zakresie, zawarte w „Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Radymno”, przyjętym uchwałą Rady Miasta z dnia 10 lutego 2006 r.

3. NIK negatywnie ocenia nieegzekwowanie przestrzegania obowiązków sprawozdawczych od przedsiębiorców, prowadzących usługi opróżniania zbiorników i transportu nieczystości ciekłych.

W kontroli ustalono, że zezwolenia na opróżnianie zbiorników na terenie Miasta i transport nieczystości ciekłych posiadało Przedsiębiorstwo GKiM w Jarosławiu oraz ZGK Gminy Radymno. W latach 2009-2011 (I półrocze), usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych na terenie Miasta Radymno wykonywał ZGK Gminy Radymno i jednostka organizacyjna Miasta Radymno – ZGKiM w Radymnie. Zakłady te nie wywiązywały się z obowiązku, wynikającego z art. 9 ust. 1 *ustawy o upg*, tj. przesyłania comiesięcznych wykazów zawartych i rozwiązanych umów. Urząd nie podejmował żadnych działań w celu wyegzekwowania od Zakładów składania ww. wykazów.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, brak informacji o zawartych umowach na opróżnianie zbiorników bezodpływowych uniemożliwił Burmistrzowi prowadzenie nadzoru, o którym mowa w art. 5 ust. 6 *ustawy o upg*, nad realizacją, przez właścicieli nieruchomości, obowiązków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2-3b tej ustawy.

4. NIK pozytywnie ocenia przygotowanie infrastruktury gminy do odbioru nieczystości ciekłych.

W kontroli ustalono, że Miasto Radymno posiadało oczyszczalnię ścieków o rocznej przepustowości 182.500 m³ oraz zlewnię, służącą do przyjmowania nieczystości ciekłych, dowożonych pojazdami asenizacyjnymi. Przepustowość oczyszczalni ścieków była wystarczająca do przyjęcia wszystkich ścieków, odprowadzanych systemem kanalizacji oraz wozami asenizacyjnymi z terenu Miasta. Ilość ścieków do zagospodarowania w 2009 r. wynosiła 172.710 m³ i w 2010 r. – 154.000 m³.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny Najwyższa Izba Kontroli, na podst. art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o podjęcie działań, w celu :

- zapewnienia monitorowania, przez Urząd, realizacji zadań związanych z gospodarką ściekową na terenach nieskanalizowanych;
- egzekwowania od właścicieli nieruchomości, wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe, obowiązku zawarcia umów na ich opróżnianie i zapewnienia odpowiedniej częstotliwości ich opróżniania;
- egzekwowania – od Zakładów prowadzących usługi w zakresie transportu nieczystości ciekłych – obowiązku przedkładania comiesięcznych informacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 *ustawy o upg*.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie oczekuje od Pana Burmistrza, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy o NIK w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego Pan Burmistrz ma prawo zgłosić do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowane zastrzeżenia w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.